

NÉMET NÉPISMERET

A magyarországi német nemzetiség számára a nyelv és a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. A már évtizedek óta érzékelhető előrehaladott asszimilációs folyamat következtében megnőtt a nevelési és oktatási intézmények szerepe a nyelv, a kultúra és az identitás továbbadásában. A nevelés és oktatás feladatai éppen ezért nem korlátozódhatnak csak az ismeretek átadására és a készségek fejlesztésére. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és képességekre kell törekedni, amelyek egyben feltételei az értékeken alapuló cselekvésnek. Az önmeghatározás, ítélőképesség, a tudomány és művészet iránti nyitottság és a mindenkori személyes adottságok és lehetőségek határain belüli teljesítmény elérése a cél. Ez a feltételrendszer nyit utat a felelősségteljes élet felé.

Az élethosszig tartó tanulás jegyében a magyarországi nemzetiségek legfontosabb oktatáspolitikai célja egy olyan nevelési és oktatási kínálat fenntartása és fejlesztése, amely mindenki számára elérhető és átjárható. A nemzetiség nyelvén felkínált nevelés és oktatás épít arra, hogy a nemzetiséghez tartozók ezzel a lehetőséggel minden életszakaszban élhessenek.

A nyelv magas szintű birtoklása, a helyi nyelvjárások és szokások ápolása, a történelem és a jelen ismerete–mindezek az identitás nélkülözhetetlen részét képezik. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás éppoly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése. A hazai nemzetiségek számára ez meghatározó jelentőséggel bír, hiszen két anyanyelv birtokában vannak. Figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy a már említett asszimiláció következtében az oktatási intézmények nem építhetnek a tanulók otthonról hozott nyelvi ismereteire. Az oktatás eredményességének érdekében ennek a megváltozott helyzetnek tükröződnie kell a fejlesztendő kompetenciákban és a közműveltségi tartalmakban is.

A tantárgy sajátosságából, hogy a család érték-és hagyományközvetítő szerepét és azok tiszteletét egyre inkább át kell vállalnia, adódnak a célok és feladatok is.

A német nemzetiségi iskolák tanulói először élményszerű helyzetekben találkoznak a legfontosabb hagyományokkal, az életmóddal és a nemzetiség kultúrájával. Ezekre az élményekre építve cselekvés-és projektorientált oktatási formákban a fokozatosság elve alapján szereznek ismereteket a nemzetiség történeleméről, néprajzáról, nyelvről, irodalmáról és a médiáról.

A tanulók legyenek tájékozottak abban, hogy a hagyományörzés családon kívüli színterei különböző intézmények és szervezetek.

A német népismeret tantárgy tanulása a tanulók számára lehetővé teszi, hogy toleránsak és nyitottak legyenek a mássággal szemben, amely alkalmassá teszi őket más nemzetiségek és népek elfogadására.

A heti kötelező egy tanítási óra a tizenkét évfolyamon keresztül intenzív és alapos ismeretszerzést és képességfejlesztést tesz lehetővé. Az ismeretanyag más tantárgyakba való integrálása már nem lehetséges, de az azokhoz való kapcsolódást szem előtt kell tartani. A tartalmak magukban rejtik ennek lehetőségét.

A német népismeret tantárgy feladata–identitás-és értékközvetítés–hatással van a módszerek megválasztására. A nyitott oktatási formákban történő tanítás olyan ismeretszerzést biztosít, amely az élménytől a cselekvésen és megértésen át a tapasztalathoz vezet.

E kreatív és cselekvésközpontú feldolgozási formák (Freiarbeit, állomásokon való tanulás¹, műhelytanítás, múzeumpedagógiai foglalkozások, iskolai projektek) a tanulókat olyan tapasztalatokhoz segítik, amelyekre saját környezetükben már nem tehetnek szert.

---

¹ Egy nyitott oktatási módszer, amely a tanulók önellenőrzésén alapul (Stationenlernen).

A tantárgy a kulcskompetenciák fejlesztése során eléri, hogy a tanulók alkalmassá váljanak önálló projektek lebonyolítására.

5–6. évfolyam

E két évfolyamon egyre nagyobb szerepe van az ismeretközvetítésnek. Ezzel párhuzamosan a kognitív kompetenciák fejlesztése kerül előtérbe: megjelennek olyan témakörök, amelyek az identitás tudatos vállalását készítik elő. Mindemellett a tapasztaláson alapuló tudás továbbra is központi szerepet játszik.

Tematikai egység	Személyes életvitel–Szociális kapcsolatok	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A rokoni kapcsolatok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tágabb rokoni és emberi kapcsolatok megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tágabb rokoni és emberi kapcsolatok megnevezései, jellemzői. Családfa készítése rajzos formában, bemutatása több generációig visszamenően. Kérdések megfogalmazása a témához kapcsolódóan.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.
Kulcsfogalmak	Nagynéni, nagybácsi, unokatestvér, ős, barátság.	

Tematikai egység	Személyes életvitel–Családi ünnepek	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Családi ünnepek megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Lakodalmi népszokások megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Lakodalmi népszokások megismerése, gyűjtése. Meghívó készítése, meghívás dramatizálása, a lakodalom „menetének” képtörténetben való felvázolása. Jelenetek elmesélése és előadása különböző szempontok alapján. Lakodalmi hagyományok felelevenítése, újjáélesztése.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.
Kulcsfogalmak	Lakodalom, menyasszony, vőlegény, vőfély, koszorús lány, előkészület, lakodalmi köszöntő, zenekar, esketés.	

Tematikai egység	Iskola, képzés és hivatás–Az iskola régen és ma	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Tájékozódás az iskolai napirendben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az iskola, a tanítás rendjének megismertetése a múltban és a mában. A tanulók érdeklődésének felkeltése a múlt, saját gyökereik és a korábbi generációk értékei iránt.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az iskola épülete a múltban, osztálytermek és berendezésük megismerése fényképek alapján, látogatás iskolamúzeumban. Projektek kivitelezése.</p> <p>A tanítás rendjének összehasonlítása a maival. Dicséret és szidás formái. Szabályok és jogok a mindennapi életben.</p> <p>Megismerkedés a gót írással.</p> <p>A kapott ismeretek rendszerezése és prezentációja tanóra keretében.</p>		<p><i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a gót írás elhelyezése korban.</p>
Kulcsfogalmak	Palatábla, írka, tintásüveg, ábécéskönyv, bizonyítvány, büntetés, jutalom.	

Tematikai egység	Iskola, képzés és hivatás–Munka és megélhetés	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Foglalkozások elnevezéseinek ismerete a családban és a tanuló közvetlen környezetében.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A móltra jellemző szakmák megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Régi mesterségek, nyersanyagok, anyagok, termékek megismerése. Tevékenységek és a hozzájuk szükséges munkaeszközök megnevezése.</p> <p>A szakmák feladatkörének tudatosítása. Interjúk és beszélgetések a településen mesteremberek körében, irányított gyűjtőmunka, projektek kivitelezése.</p> <p>A kapott ismeretek rendszerezése és prezentációja tanóra keretében.</p>		<p><i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> jellemző motívumok rajzolása.</p>
Kulcsfogalmak	Kádár, kőfaragó, fazekas, hordó, sírkő, útszéli kereszt, véső, kalapács, korong, agyag, korsó.	

Tematikai egység	Gazdaság, technika, környezet–Lakóhely	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Alapvető ismeretek a településről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretek közvetítése a lakóhelyről, környékéről és a parasztházról. A térbeli tájékozódás fejlesztése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A lakóhely és környékének megismerése: dűlőnevek, faluformák, a falu részeinek népi elnevezése, ezek gyűjtése, bemutatása. Egy településre jellemző térmegjelölések, falunevek megismerése. Földrajzi tájékozódás a tanult és gyűjtött tartalmakkal kapcsolatosan. Faluformák rajzolása. A falu berendezkedése, alaprajz feliratozása. A parasztház helyiségeinek és az udvar épületeinek megnevezése. Berendezési tárgyak és azok használatának megismerése.		<i>Természetismeret:</i> a témához kapcsolódó fogalmak, alaprajzok, makettek.
Kulcsfogalmak	Dűlő, utcás falu, völgyfalu, alsófal, felsőfal, helységnévtábla, kamra, istálló, pajta, tyúkól, nyári konyha, padlás, kemence, tisztaszoba, szakajtó, rokka, vajköpülő dézsa.	

Tematikai egység	Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Az egyházi év ünnepei néhány mozzanatának ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az egyházi ünnepkör néhány ünnepének részletes megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Karácsonyfa díszítése hagyományos módon. Újévi köszöntők megtanulása, előadása. Farsangi hagyományok gyűjtése és ábrázolása képtörténetben, farsangi felvonulás rekonstruálása. Böjti tilalmak és ételek megismerése. Húsvéti hiedelmek ábrázolása szituációkban. Betekintés egyes ünnepek bibliai hátterébe. Az adott témához információk gyűjtése, a tanultak alkalmazása irányított feladatok és szituációk segítségével. A tanult prezentációs technikák alkalmazása. Hagyományok újjáélesztése.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök, rigmusok, köszöntők. <i>Vizuális kultúra:</i> a téma vizuális ábrázolása. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> karácsonyfadíszek készítése, húsvéti tojásfestés. <i>Ének-zene:</i> betlehemes játék.

		<i>Informatika:</i> prezentáció készítése.
Kulcsfogalmak	Boróka, pattogatott kukorica, aszalás, jelmez, farsangi fánk, böjt, táncmulatság, harmat, rágcsáló.	

Tematikai egység	Társadalmi élet–Életmód	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Alapvető ismeretek a népcsoport életmódjáról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Betekintés nyerése a nemzetiség életébe a hétköznapi és ünnepnapok kapcsán.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Szórakozás: a búcsú népszokásainak felelevenítése. A szerzett ismeretek rendszerezése és bemutatása tanórán. Jelenetek a búcsúból, azok elbeszélése, illetve eljátszása különböző szempontok alapján.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.
Kulcsfogalmak	Búcsúfa, vásár, vásárfia.	

Tematikai egység	Kulturális élet, média–Zene és tánc	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Népdalok és táncmotívumok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hagyományos néptáncok és népdalok elsajátítása. A múlt értékei iránti megbecsülés erősítése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Hagyományos néptáncok és népdalok megtanulása és előadása. A korábbi generációk értékeinek felfedezése és azok összehasonlítása a mai értékrenddel. Betekintés a népzene hagyományrendszerébe zenei felvételek hallgatása révén.		<i>Ének-zene:</i> népzene, hangszerek. <i>Testnevelés és sport:</i> táncmotívumok.
Kulcsfogalmak	Ritmus, népdal, fűvőzene, trombita, harmonika, hegedű.	

Tematikai egység	Kulturális élet, média–Népköltészet, irodalom	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Elemi ismeretek a műfajok jellemzőiről.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Lírai, epikus és drámai szövegek megértése; szövegértés fejlesztése.	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Mesék és mondák olvasása, tartalmának visszaadása. Magyarországi német szerzők műveinek alapvető ismerete.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> költői eszközök, műfajok.
Kulcsfogalmak	Mesealak, antológia, verseskötet, mondagyűjtemény, cím, tartalom.	

Tematikai egység	Kulturális élet, média–Nyomtatott és elektronikus sajtó	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A média gyerekeknek szóló rovatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A magyarországi német média ifjúsági témáinak megismertetése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Magyarországi német média az ifjúság számára: Neue Zeitung mellékletének olvasása. Egy szöveg vagy egy szakasz lényegi elemeinek kiemelése. Unser Bildschirm gyermekműsorainak megtekintése, megbeszélése.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök. <i>Informatika:</i> internet használata.
Kulcsfogalmak	Melléklet, rovat, riport, riportter.	

Tematikai egység	Politika és társadalom–Nemzetiség	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Osztálytársak nemzetiségi hovatartozásának ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető ismeretek nyújtása Magyarország nemzetiségi összetétele kapcsán. Nyitottság más népcsoportokkal szemben.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Magyarország nemzetiségi összetételének megismerése, a hazai népcsoportok elnevezései. A német népcsoport földrajzi elhelyezkedése. Az identitás tudatos vállalásához vezető első lépések.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök. <i>Természetismeret:</i> térképhasználat.
Kulcsfogalmak	Népcsoport, nemzetiség, többségi nemzet, területek nevei.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanulók korosztályuknak megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a tárgyalt témakörökben. Az adott témához információkat gyűjtenek, egy szöveg lényegi információit kiemelik. Magyarország térképén tájékozódnak, történelmi időkifejezéseket használnak. Alkalmazzák a tanult prezentációs formákat.
---	--

7–8. évfolyam

Az előző szakaszokhoz kapcsolódva–a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben–a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése a feladat ezeken az évfolyamokon.

Tematikai egység	Személyes életvitel–Öltözködés	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	A kisgyermekes és iskoláskorúak viseletéhez tartozó ruhadarabok és a modern ruházat neveinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A regionális népviselet megjelenési formáinak megismertetése. A nyelvjárási szókincs fejlesztése feladatok segítségével.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Különböző korosztályok és nemek ruhadarabjainak megismerése a régióban. Jellemző anyagok, motívumok és színek gyűjtése. Ápolás és tárolás feladatainak, eszközeinek megismerése.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök. <i>Vizuális kultúra:</i> motívumok, minták. <i>Kémia:</i> lúgok, keményítők.
Kulcsfogalmak	Cipő, harisnya, alszoknya, felszoknya, kötény, ing, mellény, vállkendő, gyöngyös fejfedő, nadrág, klumpa, kucsma.	

Tematikai egység	Gazdaság, technika, környezet–Településstruktúra	Órakeret 1 óra
Előzetes tudás	Tájékozódás Magyarország térképén.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A németek településtörténetére vonatkozó helyrajzi megjelölések megtanítása.	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Németlakta területek Magyarországon, a területek megnevezései a szakirodalom alapján. Tájékozódás térben és időben.		<i>Földrajz:</i> topográfiai tájékozódás.
Kulcsfogalmak	Ofner Bergland, Schwäbische Türkei, Banat, Batschka, Buchenwald (Bakony).	

Tematikai egység	Gazdaság, technika, környezet–Hagyományos mezőgazdaság	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	A mezőgazdasági munkákkal és a parasztudvarral kapcsolatos kifejezések ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A „paraszi év” feladatainak megismertetése. A nyelvjárási szókincs fejlesztése feladatok segítségével.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Képi és szöveges források feldolgozásával a paraszi év megismerése: nemek szerinti munkamegosztás, a ház körüli munkák, munkálatok a földeken. Betakarítás, szüret. A munka lépései, eszközei, zárőnneppek. Vagyoni viszonyok: gazdag-szegény.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> társadalmi rétegek. <i>Földrajz; biológia-egészségtan:</i> mezőgazdaság, növénytermesztés, állattenyésztés.
Kulcsfogalmak	Évszak, vetés, aratás, betakarítás, kapálás, kaszálás, gereblyezés, hold, hektár.	

Tematikai egység	Társadalmi élet–Életmód	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Alapvető szókincs a betegségekkel, alternatív gyógyítással kapcsolatban.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Gyógymódok megismertetése, életbölcsesek értelmezése, a téli időszak szórakozási lehetőségeinek bemutatása. Szövegértés, lényegkiemelés fejlesztése.	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Gyógyításra használt eszközök és alkalmazásuk, gyógymódok. Életbölcsségek, paraszti megfigyelések, szabályok. A téli időszak egyetlen szórakozási lehetősége: a fonó.</p> <p>A jegyzetelés és kiemelés technikájának elsajátítása hosszabb lélegzetű szövegek alapján, fontos információk kiemelése.</p> <p>Mások szóbeli megnyilvánulásainak összefoglalása, a legfontosabb megállapítások kiemelése, valamint állásfoglalás ezekkel kapcsolatban, párbeszédhelyzetekben.</p>		<p><i>Biológia-egészségtan:</i> növénygyűjtés és növény meghatározás; betegségek, gyógyítás.</p> <p><i>Földrajz:</i> éghajlat, időjárás.</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok.</p>
Kulcsfogalmak	Babona, javasasszony, főzet, borogatás, gyógynövény, fonás, hímzés, kelengye.	

Tematikai egység	Társadalmi élet–Étkezés	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Élelmiszerekkel és étkezési szokásokkal kapcsolatos szókinccs.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A mindennapok és ünnepek étkezési szokásainak megismertetése, szabályszerűségek felfedeztetése. Szövegértés, lényegkiemelés fejlesztése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Alapanyagok, hozzávalók, étkezési szokások gyűjtése, az információk rendszerezése a téma súlypontjainak megfelelően. Az ünnepi és mindennapi étkezés különbözőségének felfedezése, az okok megkeresése. A heti étrend és ülésrend megszerkesztése. A tartósítás folyamata és sütemények. A jegyzetelés és kiemelés technikájának elsajátítása, fontos információk kiemelése.</p> <p>Mások szóbeli megnyilvánulásainak összefoglalása, a legfontosabb megállapítások kiemelése, valamint állásfoglalás ezekkel kapcsolatban, párbeszédhelyzetekben.</p>		<p><i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élelmiszerek, egészséges táplálkozás.</p> <p><i>Kémia:</i> tartósító anyagok.</p>
Kulcsfogalmak	Ismétlődő étel, húsnap, gombócnap, káposztanap, babnap, savanyítás, befőzés, kelt tészták, fánk.	

Tematikai egység	Társadalmi élet–Családon kívüli privát és társadalmi szervezetek	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Saját tapasztalatok a környezetben működő egyesületekkel kapcsolatban.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyesületek, civil szervezetek, magyarországi német szervezetek megismertetése. Információforrások kezelésének gyakoroltatása.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Néhány reprezentatív egyesület, civil szervezet, magyarországi német szervezet tevékenységének megismerése írott és elektronikus sajtó segítségével. A jegyzetelés és kiemelés technikájának elsajátítása, fontos információk kiemelése. Mások szóbeli megnyilvánulásainak összefoglalása, a legfontosabb megállapítások kiemelése, valamint állásfoglalás ezekkel kapcsolatban, párbeszéd helyzetekben.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök. <i>Informatika:</i> honlapok keresése.
Kulcsfogalmak	Önkormányzat, egyesület, tánccsoport, kórus.	

Tematikai egység	Kulturális élet, média–A média és hatása	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Elemi ismeretek a médiáról, a média helye a tanuló életében.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A magyarországi német média megjelenési formáinak és azok információtartalmának megismertetése. Szövegértés fejlesztése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A magyarországi német média megjelenési formái: írott és elektronikus sajtó. Vélemény alkotása az olvasott információkról és kommentárokról.		<i>Informatika:</i> internethasználat. <i>Német nyelv és irodalom; magyar nyelv és irodalom:</i> sajtóműfajok.
Kulcsfogalmak	Rovat, értekezés, vezércikk, kritika.	

Tematikai egység	Politika és társadalom–Településtörténet	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Történelmi ismeretek a középkorról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A németek betelepülésének története, annak okai és következményei legfontosabb elemeinek felismertetése. Az időbeli tájékozódás fejlesztése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A korai magyar-német kapcsolatok (11-12. század) szerepe és jelentősége néhány fontosabb elemének megismerése és a németek betelepülésének szakaszai a 18. században: nehézségek, ígéretek. Időbeli és térbeli tájékozódás a témához kapcsolódóan. Térkép és		<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> események

időszalag használata.	és időpontok. <i>Földrajz:</i> területi elhelyezkedés.
Kulcsfogalmak	Betelepítés, telepes, lovagság, papság, toborzás, kamara, egyház.

Tematikai egység	Politika és társadalom–Nemzetiségpolitika	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Nemzetiségek Magyarországon. Németek által lakott területek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A német népcsoport mint a hazai nemzetiségek egyike, szerepük megismertetése az ország határain belül és túl. Az identitás tudatos vállalása igényének erősítése. Érdeklődés felkeltése, fenntartása a gyökerek, a németiség nyelve, kultúrája, helyzete és a nemzetiségpolitika iránt.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A nemzetiség jellemzői, nemzetiségek és kisebbségek Európában. A magyarországi németek szimbólumai: himnusz és címer. A magyarországi német intézmények lokális elhelyezkedése és szerepük. Önálló kutatómunka végzése megadott szempontok alapján.		<i>Erkölcstan:</i> identitás fogalma és megjelenési formái.
Kulcsfogalmak	Nemzetiség, népcsoport, szimbólum, himnusz, címer, identitás.	

Tematikai egység	Német nyelv és irodalom–Nyelvjárások	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Saját nyelvjárási élmények.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A magyarországi német nyelvjárások jellemzőinek megismertetése. A nyelvtudás előnyeinek felismertetése a maguk és népcsoportjuk számára.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A magyarországi német nyelvjárások néhány jellemzője autentikus szövegek, illetve hangfelvételek kapcsán. Hasonlóságok, eltérések felfedezése, gyűjtése.		<i>Német nyelv és irodalom:</i> a témához kapcsolódó nyelvi kifejezőeszközök.
Kulcsfogalmak	Nyelvjárás, irodalmi nyelv, magánhangzó, mássalhangzó, kettős hangzó.	

Tematikai egység	Német nyelv és irodalom–Magyarországi német irodalom		Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Műfajok jellemzői.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kortárs magyarországi német irodalom néhány művének értelmezése.		
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok	
A kortárs magyarországi német irodalom néhány lírai és prózai művének megismerése, értelmezése; szövegek megformálása, szerepek alakítása a tartalomnak megfelelően. Szemelvények megtanulása.		<i>Magyar nyelv és irodalom</i> : költői eszközök, műértelmezés.	
Kulcsfogalmak	Vers, elbeszélés, ritmus, rím, költői kép, mondanivaló.		

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanulók alapvető ismeretekkel rendelkeznek a tárgyalt témakörökben. Ismerik a regionális népviselet megjelenési formáit. Véleményt nyilvánítanak eseményekről és személyekről, az összefüggéseket felismerik, forrásanyagokat olvasnak és megértik azokat. Lírikus és epikus szövegeket a tartalomnak megfelelően előadnak, korosztályuknak megfelelően értelmeznek, Európa térképén térben tájékozódnak, a történelmi eseményeket időben elhelyezik és időszalagon ábrázolják.
---	---